

"Kích Cổ Thôi Hoa"

Quý Thê

"Kịch cổ thôi hoa" là đánh trống giục hoa nở. Điển tích này lấy từ sự tích Võ tắc Thiên hay còn gọi là Võ Hậu mùa xuân ra thăm vườn thượng uyển, thấy muôn hoa còn run rẩy trong ngọn gió cuối đông, chưa chịu khoe sắc. Võ Hậu giận lắm, hạ chiếu cho hoa viên quan bảo lính ngự lâm đem trống châu, trống đại ra vườn hoa mà đánh thật mạnh, tiếng trống như tiếng sấm rền đánh thức hoa, giục cho hoa nở. Uy lệnh đức vua bà nghiêm khắc vô cùng, khiến bao nhiêu loài hoa vườn ngự, tuân chỉ răm rắp, nở ra những đóa hoa đẹp nhất kính dâng lên đáng kim thượng ngự lãm. Có một loài hoa, cây cao, lá to, hoa đỏ, một màu đỏ ánh lên sắc tím cánh sen, là loài hoa ngoan ngoãn hơn cả, mới nghe tiếng trống đầu tiên, cả họ hàng thức dậy, đồng loạt nở ra những đóa hoa màu đỏ rực rỡ tràn lan khắp nơi. Đó đây trong nhà ngoài sân, ngoài vườn, một màu đỏ, màu của niềm vui, phúc lộc tràn trề. Vua bà hài lòng lắm hạ chiếu ban cho hoa ngự danh Mãn đường hồng (đây nhà một màu đỏ). Hoa trà khoe sắc trinh trắng, hải đường khoe lòng chung thủy sắc son đỏ vui mắt, rồi thì mẫu đơn đủ màu sắc, nguyệt quế trắng trinh nguyên, mấy nàng hồng mang danh hoa hậu, huệ của hoa của nhà thờ, sen của chùa chiền, phong lan vương giả. Chỉ riêng nàng cúc không chịu chịu nở hoa.

Thời sơ khai ấy hoa cúc chỉ có mấy cánh, cánh to thô, mộc mạc, nhạt sắc phai hương, rất ít được yêu chiều và cũng chỉ mọc ở miền Hoa bắc. Có một nàng cung nữ lớn tuổi hết duyên bị thất sủng, biếm vào lãnh cung, suốt ngày chỉ biết ngồi bên hoa trò chuyện với hoa. Hoa với người đều tủi thân. Cả hai cùng chung cảnh ngộ và tâm sự. Nàng cung nữ nói, để ta ban cho người sắc đẹp. Hoa không tin, hỏi:

- Nàng là tiên nữ giáng trần sao? Nàng có phép lạ sao?

Cung nữ:

- Không, ta chỉ là một cung phi bất hạnh, phép lạ của ta phát xuất từ lòng tốt. Chỉ với lòng tốt con người bình thường cũng có thể hóa thân thánh, đoạt quyền thượng đế phóng tay tạo phép màu nhiệm làm cho thế gian này tốt đẹp dễ chịu hơn. Ta sẽ tặng cho người nhan sắc mới làm món quà xuân. Cúc không tin. Cung nữ lấy chiếc trâm vàng mũi nhọn tước mấy cánh hoa to thành rất nhiều cánh nhỏ và dài uốn cong, phà vào hoa hương thơm. Từ đó cúc mới có nhiều cánh dài và toả hương, và sau này tự hoàn thiện và làm phong phú hơn lên bằng cách lai tạo với nhau và với loài khác thành nhiều loài như cúc ngày nay. Hoa cúc chỉ chịu rét, rất ghét cái nắng nóng phương nam. Hôm "kịch cổ" Cúc còn say giấc đông miên, không nghe tiếng trống "thôi hoa" chưa kịp thức dậy đón vua bà. Lệnh bà giận lắm, cho cúc phạm tội khi quân, xuống chiếu đầy cả họ nhà cúc từ nay xuống ở miền hoa nam, không cho bén mảng lên hoa bắc.

Anh Viễn tìm đọc sách xưa xem thử có truyền thuyết nào về hoa mai vàng của ta không? Không thấy, phương bắc cũng có mai nhưng khác, loài ấy là mai cho quả, trong Kiều có câu: "*Quả mai ba bảy đương vừa...*"

Phương Bắc không có hoàng mai như miền nam. Hoàng mai là cây của phương nam, cây của miền nhiệt đới nắng lửa. Hiện tại Viễn cũng đang có "Vấn đề" với cây mai. Vấn đề cũng tại anh. Anh rất cần giục cho cây mai nhà mình nở hoa để chào đón người anh yêu là nàng ca sĩ ngôi sao tên Liễu Mai, một người nổi tiếng trong làng ca nhạc thành phố và cả nước này. Có một lần anh đi phòng trà nghe hát. Nàng hát rất hay, anh vô cùng cảm phục, đợi nàng hát xong anh vội vàng cầm bó hoa lên sân khấu tặng. Anh được nàng kề má sắc hương. Hát xong nàng ca sĩ Liễu Mai cảm cái lòng ái mộ của anh, nàng xuống ngồi chung bàn. Bao nhiêu cặp mắt nam thanh nữ tú đổ dồn về phía anh. Họ không biết anh là ai, tất cả đều đoán anh là chàng công tử hào hoa giàu có ở nơi nào mới đến. Hai người quen nhau từ đó.

Anh nhớ hôm ấy trong bài hát có câu: "*...và anh sẽ tặng em mùa xuân...*" Lúc này đã qua hạ nhiều tháng rồi. Song trong cơn hứng khởi không kềm chế được, anh âu yếm nhìn nàng nói:

- Vâng, anh sẽ tặng em mùa xuân, đúng như lời bài ca...

Cô ca sĩ nghe thế chỉ thốt lên:

- Xạo hoài ! Đang giữa mùa hè nóng thấy mớ này ông lấy mùa xuân đâu tặng tui?

Theo cô "xạo" nghĩa là láo, không thật, nói khoác, nói tương... Tóm lại đều mang ý nghĩa xấu. Liễu Mai cô ca sĩ đầy thanh sắc song lại xuất thân trong cảnh quê mùa bần hàn, học vấn thấp, văn hóa kém, biểu lộ rất rõ trong cách nói năng. Thế nhưng đã yêu rồi anh thấy cách ăn nói đó thật hay, anh vẫn yêu, và tự hứa, với tình yêu khi cô ta về làm vợ, anh sẽ mài giũa để, nói theo kiểu cường điệu anh biến đá thành ngọc và sắt thành

vàng, than hoá kim cương! Tình yêu làm được nhiều thứ kỳ diệu. Anh sẽ biến hóa để nàng thành người thuộc đẳng cấp thượng lưu, quý phái, học thức...

Hôm ấy anh đã hứa chắc:

- Cứ chờ đó! Không lâu đâu. Lúc nào thuận tiện dù mùa xuân chưa đến anh sẽ đem tặng công chúa của anh, một mùa xuân đẹp

Nhà anh có cây mai, năm nào mai cũng ra hoa rất đẹp. Tết đến người ta tốn tiền mua mai, riêng anh thì không. Năm nay cũng như mọi năm cây mai nhà đã nở hoa rất đẹp, hoa nở rải rác từ 27 tết đến đêm giao thừa sáng mồng một hoa nở rộ lên, rồi sau đó nở chậm lại cho tới hết tháng giêng. Nhờ anh biết chăm sóc và năm nào cũng trải hết lá mai vào đúng ngày rằm tháng chạp, nên hoa nở đúng kỳ, trước tết mấy ngày và nở rộ vào ngày đầu xuân. Khách khứa vào nhà thấy cây mai đầy hoa từ gốc đến ngọn, hoa kép, nhiều cánh, tỏa hương thơm lừng ai cũng quở:

- Năm mới hoa nở như thế này thì tha hồ hưởng tài hưởng lộc nhé!

Thế nhưng không rõ tại sao năm nay mai lại chẳng cho một hoa nào. Viễn nhớ suốt năm qua anh vẫn bỏ công chăm sóc mai, lâu lâu lấy bột đất cũ ra, vô phân mới, đất mới và đôi khi được bạn bè tặng gói phân phun lá, nhúm phân vô cơ, phân vi sinh anh đều bón cho hoa. Và hồi tháng chạp, nhân dịp nghỉ phép năm anh dành nhiều thời gian cho khu vườn nhỏ. Trước tết 20 ngày anh đã vặt trụi lá từ gốc tới ngọn. Sắp đến tết Viễn không còn hồi hộp chờ hoa như những năm đầu, vì giờ đây anh đã có nhiều kinh nghiệm và hiện tại cây mai đã nhú những mầm non trông như những chiếc ngòi bút tí hon. Anh hy vọng năm nay mai còn đẹp hơn mọi năm. Thế nhưng năm nay lạ quá, những mầm nhọn như đầu ngòi bút ấy chỉ là mầm lá. Toàn mầm lá, không hề có lấy một chiếc búp. Lúc đầu anh nghĩ tại thời tiết khác thường, năm mất mùa mai, song không phải, mai vườn nhà người ta cũng đã vàng rực. Thế thì tại cây mai nhà anh trở chứng hay có vấn đề gì đây? Mùa xuân này cũng là lần đầu tiên anh phải thân hành ra chợ mua mai, chờ xích lô đem về chưng tết, vừa tốn tiền lại không được như ý. Mai không ra hoa làm anh buồn, song cùng với nỗi vui chung của mùa xuân, anh chóng quên.

Bây giờ đã giữa tháng năm dương lịch, hết xuân lâu rồi mà vì yêu vì rượu, vì hứng bất tử, dám nói tặng người ta cả mùa xuân. Mai là loài hoa riêng của mùa xuân. Lấy mai tượng trưng cho mùa xuân trên đất nước mình là tốt nhất. Mấy năm trước, thường vào ngày 20 tháng chạp anh đã nhờ người bê chậu mai rất to rất nặng vô nhà, đặt nơi phòng khách và những năm trước thời kỳ đó trên cành đầy nụ xanh và đã lác đác vài đoá hoa vàng. Anh cũng đã bắt đầu trang trí cành mai, treo chùm đèn nhấp nháy nhiều màu và cột các tấm danh thiếp bạn bè gần xa gửi tới chúc tết.

Riêng năm nay cây không ra hoa nên anh không bê chậu mai vào nhà. Những chiếc búp như ngòi viết chỉ nở ra chùm lá xanh tươi, thay áo mới cho cây, thấp lên màu xanh lá non cho những cành khô trông cũng đẹp, nhưng vẫn thiếu sắc vàng điểm xuyết. Giờ đây, sau mấy tháng cuối xuân khô hạn, thêm một nửa mùa hè không được tưới giọt nước mưa nào, lá non trở thành lá già. Trừ truyền thuyết "Nhị độ Mai" thì mai không thể nở hai lần. Viễn nghĩ, cây mai nhà mình còn nợ mình một mùa hoa, còn giấu trong nó cả một mùa xuân, làm sao cho nó bật ra để mừng sinh nhật Liễu Mai? Anh nghĩ ra rồi. Chẳng cần "kích cổ thôi hoa" như sự tích xưa. Anh đã có cách "thôi hoa". Cách ấy là phải làm một mùa xuân giả để lừa cho cây ra hoa.

Viễn bắt đầu thay thế quyền tạo hóa làm thêm cho năm nay một mùa xuân nữa, ấy phải là mùa xuân thứ hai trong năm, đi ngược qui luật đất trời song anh nghĩ với sự giúp đỡ của khoa học kỹ thuật bây giờ anh có thể làm được. Vậy thì chỉ cần đánh lừa cây làm ra một mùa xuân nhân tạo. Muốn thế việc trước tiên là phải chống nóng, chống nóng đã có máy lạnh. Anh nhờ người khiêng chậu mai vào phòng làm việc, họ hỏi khiêng vào trong đó làm gì? Anh nói để nơi làm việc có màu xanh nhìn cho mát mắt. Viễn mở máy lạnh để chạy suốt ngày đêm. Không khí lúc nào cũng 20 độ, anh quan sát thấy cây có vẻ tươi tốt hơn lúc ở ngoài vườn chịu cái nắng tháng năm.

Thế nhưng nhiều ngày sau, mọi thứ trên cành đều trở nên nhợt nhạt. Anh chợt nghĩ ra, trách mình ngốc. Cây xanh cần ánh sáng để quang hợp. Nhưng không lẽ ngày nào cũng nhờ người khiêng ra khiêng vào? Anh cần phải làm ông mặt trời giả thôi. Anh bắt thêm mấy ngọn đèn néon thước hai mở sáng suốt ngày. Cây có khá hơn, lá lại xanh tươi. Thế nhưng vẫn còn thiếu một cái gì, anh nghĩ ra rồi. Thiếu độ ẩm trong không khí, lạnh làm cho bao nhiêu hơi nước trong không khí ngưng tụ thành sương, không khí khô quá, cây không chịu. Anh đặt mấy thau nước gần cây, song thấy không hiệu nghiệm, mấy chậu nước có mặt thoáng nhỏ quá, bốc hơi

chậm, không đủ, phải tạo mặt thoáng rộng hơn, có một cách hiệu quả và đơn giản hơn cả là đổ nước lên sàn nhà. Bây giờ nhà anh lúc nào cũng lênh láng nước. Rất bẩn, không quét nhà được, nhưng đã lỡ hứa làm ra mùa xuân nên anh đành chịu bao khổ sở bức mình. Bây giờ chẳng cần máy móc đo độ ẩm, mới bước chân vào phòng đã thấy không khí đầy hơi nước.

Cái "tiểu thế giới" (Biosphère) đi ngược qui luật đất trời cốt tạo một miền cao nguyên mát mẻ đầy hoa giữa lòng thành phố nằng nôi ngột ngạt này đã thành công. Một lần anh ngồi ghé mây nhăm mắt lại tưởng tượng thấy chỉ còn thấy thiếu tiếng thông reo tiếng, tiếng chim hót, tiếng suối róc rách, nữa là hoàn toàn giống Đà Lạt. Anh tính toán thời gian và thấy đã đến lúc ép xác cây, bỏ nó nhịn khát, và tuốt lá. Sau thời gian ngừng tưới, cây có vẻ khô cằn. Nó đang trong thời kỳ thoái lui để lấy đà lao vào mùa xuân, nở ra những bông hoa đẹp nhất. Sau thời kỳ khắc khổ anh cho cây thêm phân thêm đất và thêm nước. Trên những cành trụi lá đồng loạt nhú lên những chồi non, chồi lá và rất nhiều chồi nụ. Hoa chẳng phụ công người. Cây mai sống trong mùa xuân giả, một mùa xuân nhân tạo cũng theo qui luật sinh học, làm tròn nhiệm vụ thiên phú, nghĩa là đến kỳ cũng nở nhụy khai hoa... Cũng vừa đúng lúc sinh nhật lần 22 của nàng Liễu Mai. Viễn tính toán phi phỏng thôi nhưng sao lại đúng phóc, sinh nhật của người yêu cũng là lúc cành mai nở rộ! Viễn vô cùng mừng rỡ, anh chắc Liễu Mai sẽ ngạc nhiên, còn hơn cả sự ngạc nhiên, là sự thần phục, về điều chỉ có người yêu của nàng làm được, và có lẽ chưa ai yêu ai, chưa ai khổ vì một lời hứa một cách công phu như chàng. Đó là cách anh nghĩ.

Hôm nay Liễu Mai chưng diện rực rỡ như những lần nàng lên sân khấu, một bà hoàng ca nhạc. Nàng cũng chính là một đóa hoa đầy hương sắc. Mới bước vô nhà, Mai nhìn xuống nền nhà ẩm ướt, ái ngại than:

- Nhà cửa...

Anh Viễn thực thà không hiểu hỏi:

- Gì? Nhà cửa ai?..."

Mai không cần trả lời. Nàng mang đôi dép gót cao cả tấc, thấy cao hẳn lên hơn ngày thường, cái váy nàng mặc hôm nay thuộc loại maxi kiểu rất mới, rất dài, thấy tha thướt lướt là, đứng thẳng váy chỉ còn cách nền nhà một vài phân. Ngồi xuống, thế nào chiếc váy viền đăng ten này thế nào cũng chấm nước. Mai kéo váy rón rén bước vào. Khi đã ngồi lên ghế ý tứ gác đôi chân thon dài và rất đẹp, nàng rất kiêu hãnh về đôi chân dài và rất sung sướng khi nghe bọn đàn ông, giới ăn chơi thì thầm "*Trường túc bất tri lao*" (Chân dài chẳng biết mệt) nàng nhìn quanh, ánh mắt khó chịu, than:

- Anh sống trong căn phòng kín như cái hang này mà chịu được, cũng lạ. Sao không mở tung cửa sổ ra cho ánh sáng vào nhà? Ban ngày lại thấp làm gì hai ba ngọn đèn thược hai?

Viễn thấy không nên giải thích, chàng cần giành cho nàng sự bất ngờ, sự kinh ngạc. Anh ngầm quan sát từng cử chỉ nhỏ nhặt của người yêu, trước tiên là ánh mắt rất khó chịu khi nàng nhìn xuống nền nhà. Sau đó là khó chịu vì sự chật chội và ngột ngạt. Nàng xít xoa nho nhỏ, lấy hai tay xoa vào nhau và xoa hai cánh tay để trần, rên rĩ:

- Lạnh quá, tay chân nổi da gà hết trơn hết trọi rồi đây nè! Da thịt người ta ngày thường được tiếng trắng mịn màng mới ngồi có một tí nổi cả mốc meo lên, gớm chưa?

Viễn cầm cái điều khiển chỉnh số nhỏ cái máy điều hòa không khí. Mai nói vẫn còn lạnh, gắt:

- Thôi tắt mẹ nó đi!

Mai nói:

- Mở toang cửa ra, ngột ngạt quá ai chịu cho nổi?

Anh đứng lên làm theo, ánh sáng tràn vào căn nhà lâu nay đóng kín cửa, mọi thứ đều sáng trưng, đẹp nhất là những bông mai vàng đa cánh rực rỡ. Liễu Mai tỏ ra hoàn toàn không thích thú gì về cái vi khí hậu, cái mùa xuân nho nhỏ người yêu mình bỏ ra bao nhiêu công sức tiền bạc. Nàng chú ý đến mọi thứ lật vạt song không hề nhìn cây mai vàng đang khoe sắc vì nàng. Viễn ban đầu mới hơi buồn, sau thì hơi thất vọng, sau nữa thì hoàn toàn thất vọng rất buồn về cô gái này. Anh thấy mất hết hứng thú. Anh mong nàng về để anh còn lại một mình với hoa. Hoa đẹp thơm tho từ tế còn người vô duyên ngốc nghếch, xấu xí, người chỉ gây sự thất vọng. Anh tức giận mình vô cùng, sao lại chọn người như thế để khổ công yêu dẫu và tôn thờ?

Lúc gần về Liễu Mai mới vờ ngạc nhiên:

- Ủa! Anh mua cành mai giả này hồi nào? Bao nhiêu tiền? Mình người tử tế nhà cửa đàng hoàng, chớ chi đồ giả?

Viễn thất vọng chua cay, anh thấy với người kém cỏi như thế chẳng cần biện bạch, phân trần chi cho mệt, anh trả lời cho qua chuyện:

- Ừ, chớ cho vui, rẻ thôi...

Chẳng cần nhìn lâu, Mai nói:

- Không đẹp chi cả! Xấu ồm! Không giống bông thiệt, mới bước chân vô nhà đã biết đồ dỏm... Mùa hè chớ cây mai làm chi? Thấy lãng xẹt!

Rồi Mai tiếp, giọng tỏ ra rất sành sỏi:

- Nơi góc đường Nguyễn Tri Phương, Trần Hưng Đạo trong quận 5 Chợ lớn, có hàng bán vật liệu làm bông giả, bông, búp, lá, và cả cành nữa... Mua mỗi thứ vài trăm cà-ram đem về, lượm cành cây khô gấn vô, đẹp mắt hờn giống hết thứ thiệt, mà lại còn rẻ nữa. Còn nếu có tiền bỏ ra kha khá mua cành mai giả bằng nhựa, bằng vải. Hoa vải đẹp mắt hờn! Còn cành mai này mua bao nhiêu tiền, mới liếc qua đã thấy là đồ giả, đồ dỏm trăm phần trăm!

QT